

UCHWAŁA NR XIX/112/2021
RADY GMINY KULESZE KOŚCIELNE
z dnia 11 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie
Kulesze Kościelne na lata 2021-2023

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U z 2020 r. poz.713 i poz. 1378) w związku z art.176 pkt.1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2020 r. poz.821 i Dz. U. z 2021 r. poz. 159) Rada Gminy Kulesze Kościelne uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kulesze Kościelne na lata 2021-2023 w brzmieniu stanowiącym Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kulesze Kościelne.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Grzegorz Kossakowski

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 poz. 821 i z 2021 r. poz. 159) nakłada na gminy od dnia 1 stycznia 2012 r. obowiązek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej nad dziećmi, które pozbawione są prawidłowo funkcjonującej władzy rodzicielskiej.

Art. 176 pkt. 1 wymienionej ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zgodnie z art.179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, do 31 marca każdego roku Wójt Gminy Kulesze Kościelne składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z ich realizacją.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest w pełni uzasadnione.

Załącznik do uchwały Nr XIX/112/2021
Rady Gminy Kulesze Kościelne
z dnia 11 marca 2021 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE KULESZE KOŚCIELNE
NA LATA 2021-2023**

KULESZE KOŚCIELNE

Spis treści

1. Wprowadzenie
2. Uwarunkowania prawne realizacji programu
3. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Kulesze Kościelne
4. Zasoby gminy
5. Cele Programu
6. Założenia Programu
7. Realizatorzy Programu
8. Źródła finansowania
9. Monitoring
10. Podsumowanie

1. Wprowadzenie

Program został opracowany w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Głównym celem programu jest szeroko rozumiana pomoc rodzinie wychowującej dziecko. Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci. Dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony osób dorosłych. Na osobach dorosłych ciąży obowiązek zapewnienia dzieciom właściwych warunków do opieki i harmonijnego rozwoju. Dziecko ma prawo do wychowywania się w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia. Dlatego też w programie położono nacisk na pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodzinom dysfunkcyjnym i wieloprogowym.

Istotnym elementem programu są działania profilaktyczne, integracyjne, aktywizujące, zapobiegające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Podstawą tych działań jest nie tylko przywrócenie rodzinie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich ale również pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w funkcjonowaniu spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Obowiązek ten jest realizowany w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym,

sądami i policją, instytucjami oświatowymi, służbą zdrowia, organizacjami pozarządowymi a także kościołem i związkami wyznaniowymi.

2. Uwarunkowania prawne realizacji programu

Działania ujęte w programie będą realizowane w oparciu o następujące akty prawne :

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 i z 2021 r. poz. 159);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369) ;
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.);
5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.);
6. Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz. U. z 1991r. Nr 120 poz. 526);

Podmiotem realizującym program na poziomie gminy jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuleszach Kościelnych. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

3. Diagnoza sytuacji rodzin w gminie Kulesze Kościelne

Gmina Kulesze Kościelne położona jest w powiecie wysokomazowieckim, w województwie podlaskim. Od północy graniczy z gminą Rutki i Kobylin Borzyny, od zachodu z gminą Kołaki Kościelne, od południa z Wysokie Mazowieckie, od wschodu z gminą Sokoły.

Powierzchnia gminy Kulesze Kościelne wynosi 115,4km² .

W jej granicach znajduje się 31 miejscowości wiejskich, każde z nich posiada status sołectwa

Tabela 1. Liczba ludności gminy Kulesze Kościelne z wyszczególnieniem podziału na płeć mieszkańców gminy.

LUDNOŚĆ	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
	spadek	spadek	spadek
2019	3113	1535	1578
2017	3173	1565	1608
2015	3184	1563	1621

Źródło: Opracowano na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

Tabela 2. Podział mieszkańców gminy

	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny	Wskaźnik obciążenia demograficznego
Rok	Wzrost	Spadek	Spadek	Wzrost
2019	616	1878	619	65,8%
2017	617	1929	627	64,5%
2015	608	1932	644	64,8%

Źródło: Opracowano na podstawie danych Banku Danych Lokalnych GUS

W 2019 roku z pomocy OPS skorzystało 80 rodzin (liczba osób w rodzinach – 300), w tym 18 rodzin z powodu bezrobocia. Kolejnym problemem, na który należy zwrócić uwagę jest sytuacja społeczna ludzi młodych i zjawisko zwane ”dziedziczeniem ubóstwa”.

Wśród osób korzystających z pomocy społecznej w 2019 roku, w 10 rodzinach pojawiła się niepełnosprawność.

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuleszach Kościelnych wynika, iż pomocą społeczną w formie świadczeń finansowych i rzeczowych w 2019 roku objęto 26 rodzin wielodzietnych.

Tabela 3. Powody przyznawania pomocy

Przyczyny udzielania pomocy	ROK 2019		ROK 2017		Rok 2015	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	14	43	28	123	44	190
Potrzeba ochrony macierzyństwa	23	147	22	141	28	175
W tym: Wielodzietność	22	143	21	136	26	166
Bezrobocie	18	83	27	106	32	125
Niepełnosprawność	10	32	12	42	13	43
Długotrwała lub ciężka choroba	21	54	25	64	27	87
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wych.	24	104	28	126	51	233

i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem						
W tym:	8	22	5	20	11	49
Rodziny niepełne						
Rodziny wielodzietne	5	34	4	26	11	78
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	14	53
Alkoholizm	0	0	0	0	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	2	11	0	0	1	8

Źródło: Opracowano na podstawie danych z OPS Kulesze Kościelne

Dane wykazują, że z pomocy społecznej najmniej rodzin korzystało w 2015 roku, 76 rodzin (303 osoby w rodzinach), natomiast w 2019 liczba ta nieznacznie wzrosła i było to o 4 rodziny więcej, czyli 80 rodzin (278 osoby w rodzinach o 15 osób w rodzinie mniej).

Problemy, które dotyczą współczesną rodzinę, między innymi bezrobocie, alkoholizm wskazują na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych na etapie gdy problemy się zaczynają. Pozwoli to zapobiec głębokiemu kryzysowi w rodzinie, który może zakończyć się odebraniem dzieci rodzicom biologicznym.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem pieczy zastępczej i umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną.

Opierając się na założeniach ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, od 2015 roku rodziny przeżywające trudności w prawidłowym funkcjonowaniu i sprawowaniu należytej opieki nad dziećmi mają możliwość profesjonalnego wsparcia ze strony asystenta rodziny. W 2019 roku asystent rodziny pracował z 7 rodzinami z terenu Gminy Kulesze Kościelne. Zadaniem asystenta rodziny było kompleksowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Asystent reaguje na sygnały wskazujące na powstawanie w rodzinie problemów związanych z jej prawidłowym funkcjonowaniem. Głównym zadaniem asystenta jest podejmowanie działań zmierzających do niedopuszczenia oddzielenia dzieci od rodziny.

4. Zasoby gminy

Tabela 4. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Kulesze Kościelne:

1. Urząd Gminy Kulesze Kościelne, ul. Główna 6	Dowozy dzieci niepełnosprawnych,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuleszach Kościelnych, ul. Główna 6	Praca socjalna, pomoc finansowa, rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, przyznawanie i wypłacanie stypendiów, karta dużej rodziny
3. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ul. Główna 6	Wsparcie psychologiczne, przygotowywanie i realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci, młodzieży, organizacja wypoczynku letniego, świetlice środowiskowe; - przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu.

4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy OPS Kuleszach Kościelnych, ul. Główna 6	Wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy,
5. Placówki oświatowo- wychowawcze z terenu gminy Kulesze Kościelne: – Szkoła Podstawowa, ul. Główna 2	Działalność edukacyjno- wychowawcza, psychologiczno-edukacyjna, wsparcie pedagogiczne, psychologiczne dla rodziców i dzieci, realizacja programów edukacyjnych.
6. Placówki służby zdrowia	Działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej
7. Parafia rzymsko-katolicka św. Bartłomieja	Działalność charytatywna, pomoc finansowa, organizowanie wypoczynku;
8. Centrum Kulturalno-Edukacyjne	Działalność w zakresie profilaktyki, organizacja festynów wspierających więzi rodzinne, konkursów dla dzieci
9. Biblioteka Publiczna	Działalność w zakresie profilaktyki

Źródło: Opracowania własne

W Gminie Kulesze Kościelne funkcjonuje szeroki wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Są to zarówno poradnictwa jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, nałogami itp. Instytucje wspierają i pomagają w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

5. Cele Programu

Głównym celem Programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Kulesze Kościelne.

Cele szczegółowe:

- 1) Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- 2) Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny;

- 3) Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym;
- 4) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi;
- 5) Tworzenie bazy żłobków i przedszkoli.

6. Założenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2021-2023. Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć podniesieniu poziomu i rozwoju profesjonalnych form wsparcia rodziny w środowisku:

- poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych marginalizacją,
- integracja działań różnych grup społecznych, instytucji, organizacji i zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych,
- wzmocnienie więzi rodzinnych,
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia,
- zapobieganie kierowania dzieci do różnych form pieczy zastępczej,
- reintegracja rodziny naturalnej poprzez umożliwienie powrotu dziecka do rodziny,
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy,
- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny, biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania,
- integracja społeczności lokalnej i rozwój grup wsparcia i samopomocy.

7. Realizatorzy Programu

Koordynatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuleszach - Kościelnych przy współpracy z następującymi instytucjami:

1. Urząd Gminy w Kuleszach Kościelnych,

2. Zespół Interdyscyplinarny,
3. Policja,
4. Placówki oświatowe,
5. Zakład ochrony zdrowia
6. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem

8. Źródła finansowani

Finansowanie programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

9. Monitoring

Koordynatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuleszach Kościelnych. Monitoring programu odbywać się będzie na podstawie sporządzonej sprawozdawczości z wykonania zadań oraz analizy zbieranych informacji od podmiotów uczestniczących w realizacji działań ujętych w programie. Monitoring umożliwi :

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających wsparcia,
- ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację,
- ocenę stopnia zadowolenia członków rodzin z oferowanej pomocy.

Wójt Gminy w Kuleszach Kościelnych co roku do 31 marca przedkłada Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

10. Podsumowanie

Opieka nad dzieckiem i rodziną jest jednym z kierunków działań gminnego systemu pomocy społecznej. Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowanych działań różnych instytucji zajmujących się rodziną.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza kierunki działań i zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i właściwe dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku.

Program ma charakter otwarty, będzie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb i posiadanych możliwości. Dzięki ścisłej współpracy instytucji i podmiotów odpowiedzialnych za rozwiązywanie problemów społecznych w Gminie rodzina

przeżywająca trudne sytuacje życiowe będzie miała możliwość otrzymania wsparcia w pełnym zakresie.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Grzegorz Kossakowski

REPRODUCTION

Copyright © 1980